

[Thestrup.]

Jeg mener at den private ejendomsret, og da navnlig den private ejendomsret til jord, har sin store betydning.

Vi ved alle, at den vigtigste grund til, at den private opsparing er for lille, er, at tilhiden til, at pengene bevarer deres værdi, er blevet alvorligt svækket ved den forringelse af kronen, som vi alle har set foregå, og som vi stadigvæk ser foregå. Men vi ved også alle, at der hidtil i ejendomsretten til fast ejendom har været noget, der har givet en vis fasthed i de økonomiske forhold. Den, der satte sine penge i fast ejendom, beskyttede dog sin kapital mod de ødelæggende værdiforringelser, der ramte andre kapital-ejere. Og ikke blot betød denne sikkerhed noget for det enkelte menneske, men den ydede også en vis sikkerhed for vort samfunds økonomiske liv som helhed. Her var der nogle værdier, der ikke var undergivet statens, d. v. s. det politiske flertals, for-godtbefindende og eksperimenteringslyst.

Det er det, man nu vil ændre, og det gælder såvel regeringsforslaget som det af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen m. fl. fremsatte forslag. Efter det ærede medlem hr. Oluf Pedersens forslag vil man konfiskere hele jordværdien uden erstatning, men give en godtgørelse på $\frac{3}{4}$ af værdien. Efter regeringens forslag sker der det, at forringes kronen, bevarer ej heller jorden sin værdi, for så tager staten det, der svarer til kroneforringelsen. Jeg håber, man kan se, hvilken vid mark inflationspolitik herefter vil få i vort land. Jeg håber, man vil kunne se, at så har den private borger og bonde ikke længere den sikkerhed, der ligger i, at han ejer fast ejendom. Så har han kun eet at håbe på: statens, det politiske livs, flertallets nåde og barmhjertighed.

Dette er for mig at se det væsentlige i de to forslag, og derfor er det, jeg siger, at en teori, der fører hertil, grundskyldsteorien, georgismen, i dag er uden praktisk værdi, fordi den går på tværs af løsningen af det problem, der er vort samfunds vigtigste: tilvejebringelse af kapital til de investeringer, der alene kan sikre vor fremtid. Det er et typisk udtryk for den mangel på kontakt med det virkelige liv, grundskyldsforslaget har, at det for at skaffe de milliarder, som det vil koste at gennemføre det, foreslår en

yderligere formueskat i en tid, hvor alle vi andre leder med lys og lygte for at finde muligheder for at støtte og fremhjelpe opsparingen, bl. a. ved indskrænkning af den dobbeltbeskatning, som formueskatten jo nu engang er, og at det vil bruge de indtægter, der kommer ind ved forslaget, til en formindskelse af de indirekte skatter i en tid, hvor vi dog vel ellers alle er enige om, at nu kan de direkte skatter ikke forhøjes mere, at skal der flere skatter til, så man det blive indirekte skatter, og hvor tanken om en almindelig omsætningsafgift til lettelse af de direkte skatter vel vinder flere og flere tilhængere.

Nej, det her foreliggende forslag er ikke blot et meget teoretisk forslag uden forbindelse med det praktiske liv, men det er også et forslag, der hviler på en forældet teori.

Ser man på selve forslagens principper, så rejser der sig en række indvendinger. Jeg skal ikke her gå de enkelte af disse igennem — jeg kan herom henvise til den mindretals-udtalelse, som min partifælle gårdejer Chr. R. Christensen og jeg har afgivet i kommissionsbetænkningen — jeg skal nøjes med at tage tre af disse indvendinger frem og sige lidt nærmere om dem.

Den første er den, som professor, dr. jur. Thøger Nielsen ved Aarhus Universitet i sin kortfattede retlige vurdering af forslaget side 165 ff. i betænkningen rejser, nemlig at der herved skabes et retsforhold mellem staten og jordbesidderen, som erfaringen har vist er upraktisk, og som der ikke er givet nærmere regler for. Professor Thøger Nielsen betegner dette forhold som et omfæste mindende forhold — superficiært fæste er den juridiske betegnelse — og erklærer, at det — ganske uanset hvad man mener om forslagens grundlovsmæssige stilling — er mere end betænkeligt at gennemføre det i lovsform.

Jeg kan ikke lade være at minde om, at een gang før har jordejere i Danmark begivet sig ind i et retsforhold vedrørende jordbesiddelse, som de ikke kunne overse. Det var, da Danmarks frie selvejende bondestand i sidste del af middelalderen og begyndelsen af den nyere tid tog sin jord til fæste af herremændene. Da troede de heller ikke, at det betød noget, at de ikke helt havde